

Mälumäng nr 8 KÜSIMUSED

1. Maikuule pühendatud küsimus! Keskaegses Tallinnas, nagu ka teistes suuremates Liivimaa linnades, oli tähtsamaks kevadiseks sündmusteks maikrahvi valimine ja ammulaskmise võistlus. Pidutsejateks-võistlejateks olid peamiselt saksa soost kaupmeeste ühendused Suurgild ja Mustpeade Vennaskond. Pidul oli seotud kevade saabumise ja pikast paastuajast tingitud piirangute lõppemisega. Parimad ammulaskjad üritasid alla tulistada pika ridva otsa kinnitatud linnu kujutist. Kuulsat võistlust (meelelahutust) tuntaksegi küsitava linna nime järgi kuilaskmist. **Mis linn?**

VIHJE! Eesti looduses küsitavat lindu ei kohta!

2. Kes räägib?

3. Seadeldise algne nimi “*louisette*” ei läinud rahva seas käibele, sest doktor Louis’ d keegi ei tundnud. Doktor, mees kelle nime järgi kogu maailm seadeldist tunneb, oli aga kuulus teadlane ja Asutava Kogu lugupeetav saadik. Tema arvates võimaldas seadeldis kõiki inimesi, sõltumata seisusest, võrdselt kohelda.

Nimetage doktori nime kandev seadeldis!

VIHJE: Prantsuse lambakasvatavad kasutasid seadeldist juba aastakümneid enne seda, kui seda inimeste „võrdsustamiseks“ kasutama hakati.

4. Linnud saavad üldiselt janu kustutada vett nokka võttes ja siis pead kuklasse ajades sellel kõrist alla voolata lastes. Siiski on üks lind, kes joob nagu inimene, imedes vett maa külgetõmbejõule vastupidises suunas. Küsitav tiivuline on ka puhtuse ja lepituse sümbol. Piibli veeuputuse loos tuleb see Noa laevast väljalennutatud lind tagasi, õlipuuoks noka vahel, märgina, et Jumal on inimestele andestanud. **Mis linn?**

5. Miljoneid aastaid tagasi elasid NAD kogu maailma metsades, nüüd aga ainult ühe riigi territooriumil. 2005 aastal linastunud filmis kandsid NAD nimesid Mort, Maurice ja Julien. **KELLEST on jutt ja KUS nad elavad?** (kumbki annab 1 punkti).

6. 19. sajandi kolmeklassilistes vallakoolides oli õpilastele tunnistustele märgitud üheks hindeks *lähep kõrda*. **Mis hindele see meie koolides vastab?**

a) „1“

b) „3“

c) „5“

7. Selle maailmakuulsa meelelahutusasutuse rajamiseks väljakuulutatud arhitektuurikonkursi võitis 1957.a Taani arhitekt Jørn Utzon. . Asutuse omanikuna on registris New South Wales'i valitsus ja objekti täpsed koordinaadid: 33° 51' 25" S, 151° 12' 55" E. **Nimetage objekt!**

8. Afganistaan on tänapäeva maailma tõsisemaid kriisikoldeid, ka Eesti kaitseväelaste jaoks. Tegemist on paljurahvuselise riigiga, mis iseenesest on üks konfliktide põhjus. Õigupoolest pole afgaanide-nimelist rahvust olemas, seda mõistet kasutatakse riigi elanike tähistamiseks. Afganistani suurim rahvus (u. 40 % elanikkonnast), kelle keel on ka riigi ametlik keel, on tegelikult **Kes?**

9. See on võlusõna, mis kujutab endast kombinatsiooni heebreakeelsete sõnade Isa, Poeg ja Püha Vaim algustähtedest. Pärgamendile kirjutatuna ja nõoriga kaelas kantuna usuti, et sõna aitavat kõhutõve, hambavalu, palaviku ja muude hädade vastu. **Milline on see eesti keeleski suhteliselt tihedat kasutust leidnud sõna.**

10. 1967 aastal tuli tänaseni tegutsev (aastatel 1977 – 1991pidas pausi) bänd välja oma esimese ja seni tuntuima singliga „*A Whiter Shade of Pale*". Lindistus, mida kuulete on samuti aasast 1967. 1993 aastal esines bänd ka Rocksummeril. Viimati esineti Eestis 2010 aastal Nokia kontserdimajas. **Kaks punkti teenite, kui nimetate bändi ja mehe, kes laulab (mängib klahvpille ka).**

11. Oma riigi pealinn, mõnede arvutuste kohaselt asub ka Euroopa geograafilises keskmes. Asutatud 1253, elanikke 2011. aasta seisuga üle 530 tuhande. Tuntuimad vaatamisväärsused katedraal (parempoolsel pildil) ning selle kõrval mäeharjal asuv linna asutaja nimeline torn. Üks 2009. aasta Euroopa kultuuripealinnadest. **Mis linn?**

12. Kes kehastavad Tootsi ja Kiirt Eesti Riikliku Noorsooteatri lavastuses 1969 aastal?
(Pilt all vasakul)

13. Nimetage riik, mida valitses 1855 -- 1868 Theodoros II, 1868 -- 1871 Georgios II, 1871 -- 1889 Johannes IV ja 1913 -- 1916 Jeesus V! 1916 -- 1934 valitsenud kuninganna Zauditut näete pildil (ülal paremal) . Kuningas Saalomonist põlvnev Solomoniidide dünastia valitses seal 1270 -- 1974 (sealhulgas 3 Saalomoni ja 3 Taavetit). Selles riigis on levinud Tewahedo kirik, mida juhib patriarh Paulus ja mida tunnistab 36 miljonit inimest, sealhulgas Bob Marley. Meie Püha Siioni Maarja kirikus selles riigis asub väidetavalt Moosese seaduselaegas.

14. Laheda vald oma natuke rohkem, kui 1300 elanikuga kuulub kahtlemata nõ väikevaldade hulka. Ometi on Eestis seitse linna, kus inimesi veel vähem: Kallaste, Püssi, Antsla,

Nimetage neli ülejäänud linna! (3õiget = 1p)

VIHJE! Need linnad asuvad ühes maakonnas!

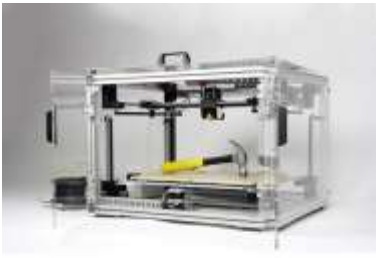
15. Eelmiste olümpiatsüklite järel saanuks tõsine spordisõber pahaseks, kui temalt mälumängus oleks Eesti parimaid suusatajaid küsitud. Peale Sotšit ma selles nii kindel ei ole.

Nimetage Eesti koondise parim mees ja parim naine suusaaladel Sotši taliolümpia – mängudel! (piltidel)

16. Möödunud aastal valiti ajakirja Time aasta inimeseks 17. detsember 1936 sündinud mees. Ta kasvas üles Buenos Airese lähedal ja oli vanim pere viiest lapsest. Ta mõlemad vanemad olid Itaalia päritolu ja enne oma lemmikametile pühendumist töötas noor mees baari uksehoidjana, koristajana ja viis läbi keemialaboris katseid. **Kes?**

17. Mis on pildil?

18. Poliitikutest peituvad järgmiste anagrammide taga: *Kodulinna Ristija, Ilmari Nurjatus, Narko Nimekaim.* (kaks õiget = 1p)

19. Kes on kunstnik? Näete tänase sünnipäevalapse autoportreed (all vasakul) ja üht tema tuntumat teost – *Marie Underi portree*.

20. Seda 38 ooperit loonud suurmeest pole ma teie käest 7 hooaja jooksul kordagi küsinud. Nüüd siis küsin. Kes on helilooja ja millise teose finaali kõlab?

VASTUSED: 1. Papagoi 2. Ott Aardam 3. Giljotiin 4. Tuvi 5. Leemurid (Madagaskar) 6. „3“ 7. Sidney ooperimaja 8. Puštud 9. Abrakadabra 10. Procol Harum, Gary Brooker 11. Vilnius 12. Lembit Ulfsak, Mikk Mikiver 13. Etioopia 14. Mõisaküla, Võhma, Suure-Jaani, Abja-Paluoja 15. Schmidt, Lehtla 16. Rooma paavst 17. 3D printer 18. Kristiina Ojulang, Marju Lauristin, Marianne Mikko 19. Ants Laikmaa 20. Rossini, „Wilhelm Tell“.